

Lom-Alifning Lolaruxlarining Lobasi "Badoye" din
573

Ko'nglum olg'ach ul pariy majnun shaydo qildilo,
Aqlu hushumni junun dashtida yag'mo qildilo.
O'zgacha zulmu taaddilar bila qonim to'kar,
Turfa erdi, turfa ishlar dog'i paydo qildilo.
Hurmati taqvo tutar erdi, vale mast o'tlanib,
Boshima chopmoq bila olamg'a rasvo qildilo.
Ohkim chektim, ko'rub javlonini beixtiyor,
Yoshurun ishqim ulusqa oshkoro qildilo.
Bir qadah quymoq bila og'zimg'ayu xirqamg'a ham,
Xirqa mayg'a rahn o'zumni boda paymo qildilo.
Dayr aro jomi labolabkim ichurdi, holima
Xonaqah ahli kelib bir-bir tamosho qildilo.
Bexud o'lg'ach, zulfi zunnorig'a din naqdin berib,
Ishq bozorida ko'nglum turfa savdo qildilo.
Menmen emdiyu fano dayrida bo'lmoq mayparast,
Mug'bacha ishqim ulusqa sirrim ifsho qildilo.
Gar vatan dayr ichra toptim, kimsaga yo'q hech ayb,
Dayr piridin Navoiy bu tamanno qildilo.
574

Munisi jon deganim ofati jon bo'ldilo,
Jonima bedodidin sheva fig'on bo'ldilo.
Dedi, ko'zung qonini vaslim ila turg'uzay,
Voyki, bag'rim dog'i hajrida qon bo'ldilo.
Gar yuzi may tobidin gul-gul erur qon yoshim,
Yuz uza tim-tim tomib, lolasiton bo'ldilo.
Ko'zu ko'ngul qonini yoshuray eldin dedim,
Har biridin yuz sari yuzda nishon bo'ldilo.
Zuhd aro har mushkilimkim bor edi, ey faqih,
Jomg'a may quyg'och-o'q, barcha ayon bo'ldilo.
Kimki zamon aholidin aylamadi ijtinob,
Bir kun ani ham degung ahli zamon bo'ldilo.
Yaxshilar ichra vatan tutsa Navoiy, ne tong,
Kimki yomonlar bila bo'ldi, yomon bo'ldilo.
Yo Xarfining Yag'moyilarining Yuz Ko'rguzmaklari "Badoye" din
575

Zulmu bedod aylab andoq buzmamish davron meni
Kim, topa olg'ay o'zi tuzmakka ham imkon meni.
Tuzmakimdin charx ojizdur, nedinkim qilmamish,
Lutfi tutqan chog'da obod etgudek vayron meni.
Kofiri ishq o'lmisham, tong yo'q, siyosatgoh sari,
Bo'ynuma zunnor bog'lab, cheksalar uryon meni.
Ashk mavjida ushalsa paykarim, vah, ne ajab
Kim, urar bir tog' uza har lahza ul to'fon meni.
Istadim ko'nglumga tig'in, g'arqa bo'ldum qonig'a,
Chun men aning qonig'a kirdim, tutubtur qon meni.
Ashk bahri igrimiga tushmamishmen chiqqudek,
Ishq ul daryoda qilmish asru sargardon meni.
Ko'p suubat birla olma xalq jonin, ey ajal,
Chunki men mushtoqmen, o'ltur kelib oson meni.
Toli'imning quvvatin ko'rkim, baliyat toshlari
Kimga ko'ktin insa, aylar yer bila yakson meni.
Ming balo zaxmi bila o'ldi Navoiy, qilsa xalq
Ishq sari mayl, sudrab ko'rguzur har yon meni.
576

Ne may xushtur manga, ne gul kerakliktur, ne gulzore,
Kerak maydin gul ochqon yorning gulzori ruxsore.
Ne may xushtur manga, ne gul kerakliktur, ne gulzore,
Kerak chun ul hayotim gulshanining sarv raftore.
Junun tumorida zangoru shingar aylama zoye'
Ki, daf aylar ani ul la'lu xat shingarfu zangore.
Mening xud ro'zgorim tiyra bo'ldi shomi hijrondin,
Qiling subhi visoli shukrin, ey aysh ahli, siz bore.

Ne sud emdi ayog'imdin tikon chekmaklik, ey mushfiq
Ki, toshlar birla ko'ksumga qoqilmish hajr mismore.
Nihoni yuz yaram bor hajr tig'idinki, sharh etsam,
Qilur ozurda bir olam elin har birning ozore.
Aningdek mastlig' uyqusidin ochqay Navoiy ko'z,
Sabohi hashr ul ham yovar o'lsa baxti bedore.
577

Necha ko'yidin chiqarg'a yo'l sari boqib turay,
Chiqsa el yoqin taloshib, men yiroqtin telmuray.
Necha ul sho'xi balo yuz ishva aylab har taraf,
Men fig'ondin boshima har dam balolar kelturay
Necha el raxshi sovurg'an gard ila ko'z yorutub,
Men yiroqtin boshima tufrog'larni sovuray.
Necha ul yuz o'tidin el ravshan aylab sham'i vasl,
Jon qushin ul o'tqa men parvona yanglig' ko'yduray.
Necha bazmi aysh aro har kim bo'lub hamdam anga,
Men yutub qop kulbai hijronda har dam oh uray.
Vasli jomidin xumori hajr chun daf' o'lmadi,
O'zni o'lmastin burun mayxona sari yetkuray.
Ey Navoiy, gar manga topshursa sho'xi mayfurush
La'li may, tutqoch mayi la'lin, evaz jon topshuray.
578

O'lukka jon berur chun nukta aytur la'li guyesi,
Masiho mimidin go'yo chiqar jonbaxsh anfosi.
Qadi naxli hayotimdur, magar topmish havovu su,
Dami Iso bila hayvon sunidin sarvi ra'nosi.
Tilar munglug' ko'ngul har lahza ishqing bir yangi dog'in
Gado yanglig'ki, bir eski diram bo'lg'ay tamannosi.
Erur ahbob bazmingda, meni mardud nettimkim,
Yiroqtin ham muyassar bo'lmag'ay hargiz tamoshosi.
Demang jismingda pechu ro'zgoring tiyra nevcundur,
Bu holim bor to tushmish boshimg'a zulfi savdosi.
Xumori hajr ichinda sa'b ahvolimni ul bilgay
Ki, ichkay andin ayru mayni sho'xi bodapaymosi.
Tikonlar hajr nishidin, chechaklar ashk qonidin,
Ajoyib dasht emasmu, Olloh-Ollloh, ishq sahrosi,
Sarimo'e emas ogah fano oyinidin ulkim,
Jahon boru yo'qidin bir sarimo' bo'lsa parvosi.
Ko'ngul mulki aro solik ne jam'iyat topa olg'ay,
Agar har dam anga yetsa xavotir xayli yag'mosi.
Menu, mug' dayriyu jomi fano, zohidg'a man'im yo'q,
Yachib kavsar suyidin, bog'i jannat bo'lsa ma'vosi.
Navoiy za'fi g'olib erdi bu ko'y ichra ul aqshom,
Agar o'lmaydurur, ne erdi itlar sho'ru g'avg'osi.
579

Har necha javr qilsa noz ahli,
Tortmay naylagay niyoz ahli.
Og'zi ramziyu nutqi vaqtida
Ajzg'a qoyil o'ldi roz ahli.
Ko'yi davrida benavo ushshoq,
Tavf aro uylakim Hijoz ahli.
Buzdi husn ahli ko'nglum andoqkim,
Yog'i mulkini turktoz ahli.
Rishtai jonim uzdi mutribi bazm,
Uzsa torin nachukki soz ahli.
Menu ishq majoz, eltur esa
Yo'l haqiqat sari majoz ahli.
Sham' yanglig' Navoiy o'rtansa,
Tong emas, buyladur gudoz ahli.
580

Bog'din keldi nasimu gul isin kelturmadi,
Ne tikonlarkim bu g'am ko'nglum aro sindurmadi.
La'li yodidinki yuttum dam-badam hasrat suyin,
Ollloh-Ollloh, qaysi qonlarkim bu g'am yutturmadi.

Shomi hajrim tiyradur andoqki, kunduz ham bo'lub,
Har nechakim ehtiyot ettim, quyosh bilgurmadi.
Hajr zulmidin dedim aylay ajal'g'a dardi dil,
Oqibat jonimg'a rahm aylab, anga yetkurmadi.
Vasl aro ko'p istadi jonimki bir dam tinmayin,
Hajr to jonimni tandin olmadi, tindurmadi.
Qaysi gul bedodi bir bulbul parin sovurdikim,
Charx zulmi ham aning yafrog'larin sovurmadi.
Ey Navoiy, bevaforud xo'blar, bo'ldi xalos,
Ulki ba'zig'a ko'ngul, ba'zig'a ko'z oldurmadi.
581

Demaki, qatlima ushshoqi notavon yaxshi
Ki, buyla javrunga bir men kebi yomon yaxshn.
Xush ulki, qatlg'a ushshoq aro yomonlardan
Ul oy meni sog'inib dedikim, falon yaxshi.
Kishiki vasl tilar, g'urbat ixtiyor etsun,
Ul orzug'a burun tarki xonumon yaxshi.
Aning visolida jonu ko'ngul emas mahram,
Gar ul muyassar o'lur, g'ayrdin nihon yaxshi.
Qadahni tashlaki, bas tashnalabmen, ey soqiy,
Mening sumurmakima bahri begaron yaxshi.
Ne ayb, mug'bachag'a dayr tomi uzra xirom,
Yoreki qilsa quyosh jilva, osmon yaxshi.
Ajab malohat emasmu yuzungakim, ko'runur
Senga, senga chu boqarmen zamon-zamon yaxshi.
Agarchi kelmadi bemehr yor javri yomon,
Chu yaxshi boqsang, erur yori mehribon yaxshi.
Navoiyo, yomon eltur chu noladin ul gul,
Ne sud, bulbul agar aylasa fig'on yaxshi.
552

Yana hnjron o'ti jonimg'a tushti
Ki, aning tobidin qonim qurushti.
Xumori hajrdin, ey soqiyi bazm,
Qadahkim, chiqqaln jonim yovushti.
Ilik ber, ko'zga surtay bushmas, ey sho'x,
Qafi poyingnikim o'ptum, ne bushti.
Mening holimg'a afg'on chekti ahbob,
Kecha ko'yungdakim itlar ulushti.
Azalda rind xushhol o'ldi maydin
Vale xilvat aro zohid tumushti.
Safar ranji ko'nguldin chiqtikim, yor
Meni ko'rgach, ravon istab ko'rushti.
Navony hajr o'ti urg'anda tug'yon,
Chu urdum bodadin su, o'lturushti.
583

Qirqib erdi qoshin ul bodaparast xudroy,
Toza chiqmish, ne ajab, gar desam ani yangi oy.
Qirqqandin iki-uch kun o'tubon bo'lmish edi,
Uylakim xangi pay etkaylar iki dilkash yoy.
Yopti qavvosi qazo har biriga mushkin qavs,
Otqali kirpik o'qin jon bila ko'nglum sari, voy
Koshki xattig'a yetkurmagan erdi poki
Kim, bu to'ti bo'lur ul ko'zgu bila bolkushon.
Lo'li o'lmoq tong emas, bor esa shahlarg'a havas,
Gar bu yuz ko'zqusiga ilgi bo'lur oshshasoy.
Ne ajab, bo'lsa yerim kunji qalandarxona
Kim, qalandarvash erur ul sanami beparvoy.
Ey Navoiy, yetilib qoshi aning, shukr deykim,
Husni qasrig'a ayon bo'ldn yana toqi namoy.
584

Muddailar betarahhum, yor beparvo, base,
Ham alar ko'p zulm etarlar, ham bu istig'no, base.
Zulfi zanjirn magar bo'lg'ay ilojim, ey hakim
Kim, dimog'imni parishon aylamish savdo, base.

Men o'lar holatdayu motam edi ahbob aro,
Buki aqshom qildi ko'yung itlari g'avg'o, base.
Turfa menmen ishq dashti ichra, yo'qsa anda bor
Vomiqu Farhod ila Majnun kebi shaydo, base.
Men kishi ermon junun ichra, yo'q ersa ko'rguzur
Odamiliq ul pariy paykar, malaksiymo, base.
Ey sabo, ko'yida itti ko'nglumnikim, aylar emish
Bul-ajabvashliqlar ul oshuftai rasvo, base.
Xastamen davron jafosidin, keturgil bodakim,
Nofi' ermish ul marazg'a sog'ari sahbo, base.
Boda ichkim, charx rif'at ahlini ko'p qildi past,
Pastlarni ko'mdi tufrog' ostig'a dunyo, base.
Ey Navoiy, gar desang ko'p injimay davr ahlidin,
Har ne derlar yo qilurlar, qilmag'il parvo, base.
585

Emas firoq tuni, ey ko'ngul, naqora uni,
Erur zamona uni holima firoq tuni.
Bu tiyra shomim ila Nahsi anjumin har yon
Firoq do'zaxining bil sharoralig tutuni.
Ne nav' etay meni sargashta vasl yo'lin qat'
Ki, har zamon sovurur hajr dashtining quyuni.
Tanimni za'f qilib subha toridek halqa,
Birin-birin ko'runub muhradek bo'g'un-bo'g'uni.
Firoqning o'ti gar bot tutashsa, tong ermas
Ki, ahli dard quruq jismidur aning o'tuni.
Hisob asradi din ahli qatlin ul kofir
Ki, behisobdurur zulfi torining tuguni.
Agarchi sarvg'a gul qildi bog'bon payvand
Va lek sarv qadi gulruxumcha yo'q yo'suni.
Ko'ngulni buzsayu sindursa ishq, bok ermas
Ki, xo'b emasturur aning tuzuklugu butuni.
Chu xirqam o'ldi garav mayg'a, kiyma bodafurush
Ki, dog'i hajr qo'yar har diram kebi yuruni.
Zamona ahlig'a garchi o'yunchiliqdur ish,
Yengar ham oxir alarni zamonaning o'yuni.
Navoiy olmadi ko'z anbarin hilolingdin,
Nedinkim ul tilabon ko'kta, yerda topti muni.
586

Olacha hoshiyalig to'n kiyib ul rashki pari,
Ol etuk birla xirom etsa, erur kabki dari.
Barcha gar umr charog'in o'churur, xushdilmen,
G'am tunidin meni qutqarsa nasimi sahari.
Angla har qaysini ishq ahlig'a bir hajr o'qicha,
Chiqsa hajrim o'tining har sari yuz ming sharari,
Rutab la'likim erur qomati naxlig'a samar,
Ne chuchuk meva emish naxli malohat samari.
Gul ruxsoriki may suyi bila topti furug',
Suda gul aksimudur yo yuzida may asari.
Do'stlar, ko'ksi shigofini tikardin ne osig',
Uyla majruhki, yuz poradur aning jigari.
Yo'l xatarliqdur, ilik chekma tavakkuldinkim,
Yo'q bu yo'l solikinnng mundin ulug'roq hunari.
Ey xush ul rindki, to kelgayu ketgay bir dam,
Bo'lmag'ay dayri fano ichra o'zidin xabari.
587

Oncha ko'nglumdudur gulshani hijron tikani
Ki, nazar solmas anga g'amzai novak fikani.
Ko'zga sarrishtai tavfiq xati uldurkim,
Sudralib yerga tishon keldi itingning rasani.
Ko'z qorasin o'yubon tashlag'anim sa'b ermas,
Onchakim solsa qorasin g'ami ishqing tugani.
G'arqi may ko'nglak erur hushida yo'q mastingda,
Yo shahidingning erur qong'a bo'yalg'an kafani.
Lolazoreki to'kar jola, erur zoringning
Dam-badam tish bila pargolalar etkan badani.

Garm mehr o'lg'an ila zoli falak topma firib
Kim, bu ayyoraning asru ko'p erur makru fani.
Ey Navony, qaddinga soldi shikast uzra shikast,
Chun sanga bo'ldi vatan zulfi shikan barshikani.
588

Kosh bo'lsa har tugan jismimda javshan yafrog'i
Kim, o'qi ko'nglumga yetkach, o'tmasa tandin dog'i.
Ishq avbobin chekar daftarlarinda ahli dard,
Buylakim, shingarfgun bo'ldi shahidning tufrog'i.
Sunbulungga bir xitoye bandadur mushki Xo'tan,
Gar dalil istar esang, bordur libosi yorg'og'i.
Go'yo ul sho'xning ko'nglin olibtur o'zga sho'x,
Gar emas bedil, nedur eldin ko'ngul oldurmog'i.
Va'da qilding ham vafo, ham qatl, parvo qilmading,
Qil vafo va'dangg'a, yoxud burnag'i, yo so'ngrog'i.
Eyki gul fasli yigitsen, bir nigorning dog'i bor,
Kelsa ilgingdin may ichkilkim, budur ishrat chog'i.
Zulfi savdosida bilmaslar Navoiy nuqtasin
Kim, junun guftoridur yoxud yilonning arbog'i.
589

Ko'z bila ko'nglumga bo'lmish go'yiyo vasling chog'i
Kim, ko'zumning uhmog'i tez o'ldi ko'nglum solmog'i.
Dema ko'nglung mulki qay chog'din bu nav' o'lmish xarob,
To bu kishvar ahlig'a tushti firoqing bulg'og'i.
Ey ko'ngul, qilma ayog'i tufrog'i haqqin qasam
Kim, ko'zumning haqqidur aning ayog'i tufrog'i.
G'am tuni ko'nglum xaroshia gar istarsen dalil,
Iynak-iynak charx tahrikiyu anjum tirmog'i.
Qatl hangomi shahidingkim ko'tardi barmog'in,
Go'yi aning oti mundindur shahodat barmog'i.
Dahr gulzorig'a, ey ko'nglum qushi, mayl etmakim,
Anda bulbul qonidin rangin erur gul yafrog'i.
Hajr aro qo'y dum diramdek dog'lar ko'ksin yorib,
Vasl erur mumkin, Navoiyning chu ko'ptur yormog'i.
590

Uyqu hamsoyalarimdin ketarur hajr tuni,
Gah boshim yerga urub, gah yurakim solmoq uni.
G'am tuni tiyra dog'i anjumi raxshon demakim,
Yer yuzin tutti shararlar bila ohim tutuni.
Meni sargashta emon vodiya hijrondaki, bor
G'ussa tufrog'iyu anduh yelining quyuni.
Rishtai jonima har yon tugun andoqdurkim,
Tori jismim aro farsuda so'ngaklar bo'g'uni.
Ishq rasvosi deb o'zni tikar egniga tiroz,
Dayr aro tushsa falak engiga xirqam yuruni.
Dahr bog'ida nechuk vasl guli butsinkim,
Hajr o'qidur yog'ini, ashk suyidur juvuni.
Gar Navoiy so'ngakiga tutashur ko'nglidin o't,
Ne ajab, ishq o'tidur ulu bu aning o'tuni.
591

Ul quyosh oquydayu men muztaribmen har sari,
Uylakim, fonusdin parvona qolg'ay tashqari.
Sadqasi bo'lmoq erur maqsud men sargashtag'a,
Oquyi davrig'a bukim aylanurmen har sari.
Ichkari ul gul tuvurlug'ni ko'tarmaslar, netay,
Ey sabo farroshi, bir lutf aylabon ul yon dari.
Parda ketgach, men zaifi zorg'a oson erur,
Yo'llaridin chig'ning solmoq o'zumni ichkari.
Oquy ichra har nedur, zohirdur ul yuz tobidin,
Sham' bo'lsa uyda, tashqardin bo'lur zohir bari.
Gar falak xirgohi bo'lsa peshxonang, ne osig',
Umr xayli chunki kundin-kunga kelmas ilgari.
Ey Navoiy, ul mahi xirgahnishin hifzi uchun
Ko'zanak ermashki, har sari tikilmish ko'zlari.

592

Xasta jonim rishtasi ko'rganda hajr ozorini
Gar uzuldi, qil anga payvand zulfung torini.
Dema og'zin g'uncha, qaddin sarvkim, el ko'rmamish,
Sarvning raftorini yo g'unchani guftorini.
Gulda xolu mehrda xat yo'q, ne yanglig' o'xshatay,
Mehru gulga xol ila xatlig' iki ruxsorini.
Yog'madi hargiz chu shabnam injusi gul bargidin,
Anga tashbih etsa bo'lmas la'li gavharborini.
Ne qilurdin qasdi sunbul, ne etar jon sandi dom,
Aylamon monand alarg'a zulfining zunnorini.
Charx qasrinda quyosh uzra ko'ngul mayl aylamas
Kim, g'animat tutmish aning soyai devorini.
Sayridin paykonlaring ko'nglumda topmishdur sabot,
Ko'zga ilmasmen falakning sobitu sayyorini.
Davr sirri pardasin gar ochmamishsan, soqiyo,
Boda tutkim, dey sanga bu pardaning asrorini.
Ey Navoiy, daxl qilma, gar tilar ersang navo,
Har necha xorij navo ko'rsang sipehr advorini.

593

Zihi naxli qaddingdin xijil sarv bo'stoni,
Xat ichra labingdin munfail rohi rayhoni.
Tushunga yuzung kirdi ham yaxshi toli'din,
Ko'z ochtim, tulu' aylab edi subhi nuroniy.
G'aming dog'i jonimg'a labing xoli yanglig'dur
Ne bo'ldi surushsoq biz muni dog'i, sen oni.
Firoq ichra ruxsoring quyoshig'a ber jilva
Ki, bas tiyra aylabtur meni shomi zulmoni.
Dema, yoshurun dog'im sening ichingda yo'qtur,
Ichim yoru ko'r ulkim, erur naqdi pinhoni.
Baqo chun emas mumkin, mudom o'zni xush tutqil
Ki, qayg'urg'ali qilmas gari olami foniyo.
Navoiy, behisht ichra farog'at yo'lin so'rdung,
Namudoridur aning Hirining xiyoboni.

594

Siyosat etti soching mushk chun xato qildi
Ki, borcha jismi qararib teriga tortildi.
Qadingg'a qullug'i ahdini nayshakar buzmish
Ki, buyla bir-biridin bandi-bandi ayrildi.
Boshinda toj zar o'ldi, ayog'i ostida nat',
Chu sham' xidmating aylarda poyasin bildi.
Magarki ko'z yumub ochquncha noz o'qin otting
Ki, bir ajab tikoni ko'nglum ichra sonchildi.
Ko'zi xadangi balo yog'dururni fahm ettim
Ki, raxshi na'lidin o'tlar ko'zumga choqildi.
Qadah keturgilu dam urma dahr sirridin
Ki, mubham o'ldi bu so'z har nechaki aytili.
Jigari kabobg'a mayl etmagan esa ul mast,
Navoiyo, nega bag'ringni har taraf tildi.

595

Sayllarkim to'kar ko'zum yoshi,
Soyining toshidur yado toshi.
Da'vo etgaymu erdi qoshing ila,
Bo'lmasa yoyning ikki boshi.
Qahrdin chinki tushti manglayig'a,
Chinning ostida nun erur qoshi.
Rangin ezmakka solmish obi hayot,
Chehrang ochqanda sun' naqqoshi.
Qarig'an chog'da ayladi rasvo
Meni, garchi kichiqdurur yoshi.
Ne rafi' o'ldi dayr toqiki, bor
Mehr anga shamsa, ko'k anga koshi.
Gar Navoiy qochar fano yo'lidin,
Ne ajab, chun yo'q anda yo'ldoshi.

596

Jon mazraida bo'lsa, ne tong, dard xirmani,
Ohimdin o'ldi chunki falak yel tegirmani.
Xatting xayoli ko'nglum aro qildi yuz teshuk,
Bu nav' o'lur buzug'da qolin mo'r maskani.
Ko'nglum yorur, chu nomasini ko'zdin olmasam,
Uydekki, zeb kog'az ila topsa ravzani.
Zaxmi dog'i fatilag'a o't tushti, ey rafiq,
Dard uyining magar budurur sham'i ravshani.
Basdur yuzu qadding, gulu savsan, yana nedurur
Gulgun yilakning ustida takband savsani.
Bulbulg'a, ey gul ayla vafo toza-tozakim,
Serobu toza doim emas dahr gulshani.
G'amdin Navoiy o'lgusidur, ko'nglin asrag'il,
Chun sencha kimsa bilmadi dildorliq fani.

597

Intizoridin ul oyning ko'zki soldim har sari,
Ko'z yumub ochquncha o'tti ko'z yoshim andin nari.
Yolinib ul ko'y iti birla borurmen ko'yiga,
Vahki, ul ko'y ichra bormen men keyin, it ilgari.
Dardu g'am turmish yasovuldek ko'ngul choki aro,
Qo'ymamoqqa kelsa hushu sabr xayli ichkari.
Ko'rmasangkim o'tni su tez aylagay, bir-bir turur
Ko'nglum ichra qatra-qatra su kebi paykonlari.
Lab aro og'zing chuchuk til birla go'yo anglasam,
Shahdlig' nishi bila gul bargini teshmish ari.
Zohidu har lahza o'lmak xonaqah fikridakim,
To tirikmen chiqmag'um dayri fanodin men bari.
Ey Navoiy, dema har damkim qadahni quy to'la,
Mayni oxir quysa xud bo'lmas qadahdin tashqari.

598

Ne ishq ediki, adam ayladi vujudumni,
Chu urdi soiqa, gardung'a chekti dudumni.
Ne nukta budu nabudumdin aytayinkim, ul
Nabud qildi fano o'ti birla budumni.
Agar shikof esa ko'ksam yaqo kebi, ne ajab
Ki, hajr bir-biridin uzdi toru pudumni.
Bu yo'lda sudu ziyondin takallum etmangkim,
Tugatti ishqida savdo ziyonu sudumni.
Chu ishq kufri aro belga bog'ladim zunnor,
But ollida yana ayb aylamang sujudumni.
Yuzung mushohadasi qilmish uyla mustag'raq
Ki, hajr salb qila olmas ul shuhudumni.
Navoiy o'zdin asar topmon o'lg'ali oshiq,
Ne ishq ediki, adam ayladi vujudimni.

599

Tilarmen islab-islab g'abg'abingni,
Gah o'psam orazingni, gah labingni.
Erur bu bir tamanno baski topsam,
Yuzum surtarga na'li markabingni.
Yuzu zulfin ko'rarga borg'um, ey charx,
Judo qilg'il qamardin aqrabingni.
Falakdin o'tti gardi anbarolud,
Chu maydon ichra surdung ashhabingni.
Yuzi, ey charx, burqa' ochti terlab,
Bulutqa chirma oyu kavkabingni.
Qadi borinda to'bidin dema so'z,
Qil, ey zohid, biyikrak mashrabingni.
Navoiy, yor rahm etkaymu, yo rab,
Eshitsa muncha "yo rab-yo rab"ingni.

600

Tushta sarvu guldin islab birni, quchtum birini,
Aylagil, ey sarvi gulrux, bu tushum ta'birini.

Angladik o'tluq yuzi, ko'nglum ne yanglig' qildi su,
Mo'm arokim ko'rmamishtur shu'laning ta'sirini.
Do'stlar, dafi jununum gar tilarsiz, bog'langiz,
Ul pariy ko'yida bu devonaning zanjirini.
Suvratingdin ojiz ersa Moniy, ermastur ajab,
Qayda naqqosh aylagay kilki qazo tasvirini.
Vasl ila qilg'il buzug' ko'nglum ilojinkim,
Qilur Shoh adl etmak bila vayronalar ta'mirini.
Ishqu may, ey shayx, azaldin sarnavisht ermish manga,
Vah, netib xush ko'rmagaymen tengrining taqdirini.
Ey Navoiy, dersen ul oy ishqini eldin yoshur,
Oti mazkur o'lsa, naylay holatim tag'yirini.
601

Ko'ksumda na'l bo'ldi xadanging nishonasi,
Ko'ksum uyi erur aning omochxonasi.
Paykonlaringki, til kebi ko'nglumdin urdi bosh,
Go'yo bir o'tdur ulki, bulardur zabonasi.
Ko'p so'z yasadi Layliyu Majnun so'zida xalq,
Ermas nachukki husnungu ishqim fasonasi.
Deb erdi bir bahona bila seni o'lturay,
O'lturdi, vahki, har dam aning bir bahonasi.
Mehri ruxungda mehriqiyah sabzai xating,
Go'yoki xoling o'ldi hamul sabza donasi.
Mug' dayri pirining qulimenkim, g'am etsa qasd,
Aylar xalos bir to'la jomi mug'onasi.
Ishqing Navoiy aylar ulustin nihon, valek
Fosh aylar elga zamzamai bexudonasi.
602

Sahar kuyar g'ami hajringda xasta jism xasi,
Magar o'tumni qilur tez subhning nafasi.
Ko'ngulga oncha xadanging tikildi har yondin
Ki, bo'ldi xasta ko'ngul andalibining qafasi.
Ko'ngulki tolpinadur tanda, ko'yung istaydur,
Qafasda sekresa qush, uchmoq o'lg'usi havasi.
Ul oyg'a yetmasa qo'l o'tluq oh ila, ne ajab,
Chinor kuysa, bo'lurmu quyoshqa dastrasi.
Ne rind o'lsa soching kufrida yetar zunnor,
Jahon yuzidagi din ahlig'a aning marasi.
Talab yo'lidag'i ovoralarg'a mujda dengiz
Ki, yo'lg'a hodiy erur do'st mahmili jarasi.
Fig'onki xastalarin ul Masih tirguzubon
Vale Navoiy dilxastani unutti base.
603

Vahki, hajring o'ti jismi notavonim o'rtadi,
Notavon jismimg'a tushkan shu'la jonim o'rtadi.
Qo'zg'abon ko'nglum aloxonu alomon ayladi,
Ne aloxonu alomon, xonumonim o'rtadi.
Barqi ishqing chunki tushti, xonumonim bo'ldi kul,
Turfa o't erdiki, paydovu nihonim o'rtadi.
Dema, ishqim nayladikim ro'zgoringdur qora,
O'rtadi, ey qotili nomehribonim, o'rtadi.
La'li mahlul aylagandin o't yoqib xoshok ila,
Hajri jonim kuydurub, jismimda qonim o'rtadi.
Bo'lmasa nomu nishonim, ayb qilmangkim, firoq
Ro'zgor avroqida nomu nishonim o'rtadi.
Shomi hajrida shafaq ko'rsang, Navoiy, bil yaqin
Kim, falakni shu'lai ohu fig'onim o'rtadi.
604

Gul ne bo'lg'aykim, yuzung hajrida ko'rgaymen ani,
Solsalar kulbamg'a, xas yanglig' supurgaymen ani.
Bazmidin bo'lsa nasibim bir so'ngak, to umr bor
Islagaymen, yo'qki it yanglig' ko'murgaymen ani.
Jon chiqar holatda keldi yoru taskin topti jon,
Emdi nomahram deb istarmen iturgaymen ani.

Ko'nglum o'tidin yorut mehriing charog'in, ey sipehr,
Sarsari ohimdin ul damkim uchurgaymen ani.
Lablaring hajrinda gar xud boda huro la'lidur,
Mumkin ermasturki, og'zim'ga yeturgaymen ani.
Uyla hijrondin tilarmen bexud o'lmoq, ey rafiq
Kim, falak jomin to'la tutsang, sumurgaymen ani.
Ey Navoiy, telba ko'nglum itti, emdi istamon,
Necha tog'u dashtdin istab keturgaymen ani.
605

Yo'qki, yomg'uridin meni holimg'a davron yig'lag'ay,
Ko'rguzub gulgun bulut istar magar qon yig'lag'ay.
Anjum ermashkim, erur aflok ashki donasi,
Har tun ahvolimg'a baskim charxi gardon yig'lag'ay.
Chok bag'rim qonu dog'in ko'z yoshim daf' etmadi,
Lola naf'idur, nechakim abri nayson yig'lag'ay.
Ko'z qurubtur ashkdin ul oy havoiy ishqida,
Bas qilur oxir bulut chun ulcha imkon yig'lag'ay.
Parda ichra yig'lab ashkim, vahki, pinhon qolmadi,
Sham' fonus ichra eldin qayda pinhon yig'lag'ay?
Mu'tabar ermas, agar zarq ahli ko'p to'kkay sirishk
Kim, musha'bid oz diram istab farovon yig'lag'ay.
Hajr tig'idin ne g'am har dam Navoiy yig'lasa,
Kimki bo'ldi pora-pora bag'ri, oson yig'lag'ay.
606

Gar bahor el topsa bo'stondin gulu rayhon isi,
Kelur ul rayhon ila guldin manga hijron isi.
Menki bir guldin jahon bog'ida bo'e topmadim,
Naylayin, qilsa muattar dahrni bo'ston isi.
La'li hajrinda nihon ashkim so'zin ag'yor aro
Desa bo'lmaskim, kelur ul nav' so'zdin qon isi.
Qaydakim jonbaxsh la'lidin Masihoso kalom
Surdi, ul yerdin kelur yuz qaridin so'ng jon isi.
Jon isi tutti jahonni, men borurmen ko'yiga
Kim, tilar el jon isi, men istaram jonon isi.
Ey gado, olam eliga shayalillah demakim,
Bu chamandin kelmadi hargiz guli ehson isi.
Chun Navoiy'ga kelur hijron isi har dam, ne sud,
Gar bahor el topsa bo'stondin gulu rayhon isi.
607

Tan qora tufrog' o'lub, oh o'ti oxir bo'lmadi,
Garchi xas kul bo'lg'ach, andin shu'la zohir bo'lmadi.
Husnunga mehr etti da'vo, zulfdin chiqqach yuzung,
Tun hijobig'a kirib majlisqa hozir bo'lmadi.
Dema ko'ksung chokini yopqilki, ko'p yo'ptim valek
Choklik ko'nglak aning chokiga sotir bo'lmadi.
Orzu aylarmen o'psam, deb ko'zumni har zamon
Kim, sening yuzungdin o'zga yuzga nozir bo'lmadi.
O'rtamakta furqating shogirdidur do'zax, valek
Pesha aylab kasb ustodicha mohir bo'lmadi.
Vah, ne manzildur fano ko'yikim, anda yetmayin
Kimsa ikki kavndin osuda xotir bo'lmadi.
Ey Navoiy, qayg'u yetsa charxdin, ich bodakim,
Ketmadi davron g'ami, to jomi doir bo'lmadi.
608

Kecha kelgumdur debon ul sarvi gulru kelmadi,
Ko'zlarimga kecha tong otquncha uyqu kelmadi.
Lahza-lahza chiqtimu chektim yo'lida intizor,
Keldi jon og'zim'ayu ul sho'xi badxo' kelmadi.
Orazidek ondin erkanda gar etti ehtiyot,
Ro'zgorimdek ham o'lg'anda qorang'u kelmadi.
Ul parivash hajridinkim yig'ladim devonavor,
Kimsa bormukim, anga ko'rganda kulgu kelmadi.
Ko'zlarindin necha su kelgay, deb o'lturmang meni
Kim, bori qon erdi kelgan, bu kecha su kelmadi.

Tolibi sodiq topilmas, yo'qsakim qo'ydi qadam
Yo'lg'akim avval qadam, ma'shuqi o'tru kelmadi.
Ey Navoiy, boda birla xurram et ko'nglung uyin,
Ne uchunkim boda kelgan uyga qayg'u kelmadi.
609

Nozuk harir agar taningga hoyil o'lmag'ay,
Ko'rsa jamod mumkin emas moyil o'lmag'ay.
Chun toru pudi lutfda jon rishtasidurur,
Tong yo'qturur, agar taningga hoyil o'lmag'ay.
La'ling xayoli jon aro bir naqsh tuttikim,
Obi hayot ila yuvsalar, zoyil o'lmag'ay.
Osori hajr agar budururkim, ko'rar ko'ngul,
Do'zax alomati bu sifat hoyil o'lmag'ay.
Qildim kumush bilaklaridin bo'sai savol,
Mendek jahonda xomtama' soyil o'lmag'ay.
Isboti juzvi loyatajazzo qilib xirad,
Og'zing vujudi nuktasiga qoyil o'lmag'ay.
Yilliq ibodat ermish ayog'ingda sajdaye,
Boshin Navoiy olmag'usi to yil o'lmag'ay.
610

Chehra o'ti birla ko'nglum xonumonin o'rtadi,
Otashin gul ishq bulbul oshyonin o'rtadi.
Ishq ko'nglum bog'in asrab toza, oxir soldi o't,
Bog'boni mastdekkim, bo'stonin o'rtadi.
Otashin la'lingda xol ermaski, qo'ymish toza dog',
Har bahona aylabon ushshoq jonin o'rtadi.
Ishq o'tidin zor ko'nglum ichra solding so'zi hajr
Kim, bu yanglig' birta kuygan notavonin o'rtadi.
So'zi ishqim daftarig'a har kishikim soldi ko'z,
O'rtanib Farhodu Majnun dostonin o'rtadi.
Ishq zuhdum xaylig'a o't solsa, tong yo'qkim, bu barq
Dahr aro ko'p buyla taqvo korvonin o'rtadi.
Xonaqahg'a soldi o't kirgach Navoiy dayr aro,
Hirfavardek ganjkim topti, do'konin o'rtadi.
611

Ohkim, nomehribonim azmi bedod ayladi,
Bir yo'li mehru vafo rasmini barbod ayladi.
Qo'rqaram, ahli vafo ohi anga qilg'ay jafu,
Bu jafolarkim vafo ahlig'a bunyod ayladi.
Bo'lmadi noshod oxir dam gunah bo'lg'ay debon,
Begunah ahbobni mundoqki noshod ayladi.
Bir dam nechra tund sayle qahr ila qildi xarob,
Har vafo qasriki, yillar ani obod ayladi.
Dam urarg'a topmadi had kimsa to ushshoq uchun,
Shahna aylab g'amzasin, kirpikni jallod ayladi.
Tindi abnoyi zamonning ixtilofi tab'idin,
Kimki o'z tab'ini bekaslikka mu'tod ayladi.
Ko'ngli mulkin istar obod, vah, buzar xayli firoq,
To Navoiy azmi mulki Astrobod ayladi.
612

Gar yana bir qatla o'z vaslingg'a yetkursang meni,
Istasam hajring, bihildurmen gar o'ltursang meni.
Ul eshikdin kirgum uy toshini itdek aylanib,
Bu eshikdin tosh ila yuz qatla gar sursang meni.
Qolg'usi bir dog' ko'yungda kulumdin yodgor,
Yozg'urib hijron gunohi birla kuydursang meni.
Orzudur ostoning tufrog'ida o'lmakim,
Toza jon topqum, gar ul tufroqqa topshursang meni.
Garchi jurmum ko'p, xusho ul jurmkim, tahqiq uchun
So'rg'ali gah-gohi o'z qoshingg'a keltursang meni.
Tarki jon ettim, boshim bo'lg'usiyu ul oston,
Sen bilursen, lutf qilsang, xoh yozg'ursang meni.
Ka'bai ko'yiga yuz qo'ydim, bu yo'ldin yonmag'um,
Ey Navoiy, har nechakim yo'ldin ozg'ursang meni.

613

Chu ul huri parivash jilva aylar vaqt, noz etkay,
Malak xayli ko'rub andoq baloni ihtiroz etkay.
Taolalloh, ne istig'nodur ul husn ichrakim, nozin
Yuz oncha aylagay, oshiq necha arzi niyoz etkay.
Yorutqay el ko'zin barqi jamoling lam'asi har dam,
Vale men xasta ko'nglining ishin so'zu gudoz etkay.
Ko'pu ozim fidosidur aning, ya'niki shavqu sabr,
Agarchi ul sanam ko'p javr qilg'ay, rahm oz etkay.
O'zin pok aylamay oshiqki, yor ollinda qo'yg'ay bosh,
Erur ul nav', zohidkim tahoratsiz namoz etkay.
Ko'p o'lmish bul-ajabliq ishq aro ul jumladin bir bu
Ki, shohi G'aznaviy mahkum bo'lg'ay, hukm Ayozi etkay.
Chu haq nuri yuzungda zohir o'ldi, bebasar ulkim,
Haqiqat rasmi bor erkanda ishqingni majoz etkay.
Toriqtim xonaqahdin, xushturur mayxonakim, anda
Ayoqchi jomi may tutg'ay, mug'anniy nag'ma soz etkay.
Chu solsam eski xirqamni, xarobot ahli, tong ermas
Ki, har bir-bir yurunni andin egniga tiroz etkay.
Erur hisni hasin matlubu zikri bo'lg'ali emin,
Xavotir xayli solik ko'ngliga chun turktoz etkay.
Navoiy yor ila bo'lsa, haramdur anga dayr ichra,
Agar mayli Ajam qilg'ay, gar ohangi Hijoz etkay.

614

Mening baxtim yuzi g'am kochidin ul kun qora bo'ldi
Ki, ko'nglum ul ko'zi, qoshi qorag'a muftalo bo'ldi.
Qutulmish erdi oshig'liq balosidin ko'ngul, ketmish
Ul oy ko'yiga, bilmon, yona anga ne balo bo'ldi.
Qoshu kipriklaring ko'nglum uyin qildi kamonxona,
Aliflardin o'qu har na'l anga bir halqa yo bo'ldi.
Buzulg'an xasta ko'nglumdin o'qin zinhor chekmangkim,
Ul uyga bu sutun, ul notavong'a bu aso bo'ldi.
Labingg'a qaysi til birla fido dey xasta jonimni,
Anga jonim fidokim, joni la'lingg'a fido bo'ldi.
Ajab muhlik emasmu ishq dashti, ey musulmonlar
Ki, bir mo'rig'a har kun tu'ma ikki ajdaho bo'ldi.
Fano istar esang, tut dayr piri ilgidin jome,
Nedinkim xonaqah shayxi ishi zarqu riyo bo'ldi.
Vujudum foniylab oldi din bir mug'bacha, tong yo'q,
Agar zunnor bog'lab, maskanim dayri fano bo'ldi.
Navoiy, g'ussadin maxlas tilarsen, mastu bexud bo'l
Ki, davron dardu ranjig'a davo bu bo'ldi, to bo'ldi.

615

Bir kun meni ul qotili majnunshior o'lturgusi,
Usruk chiqib, javlon qilib, devonavor o'lturgusi.
Gar za'f ila ojizlig'im ko'ngliga rahme solsa ham,
Boshing'a yetkach, sekretib beixtiyor o'lturgusi.
Vasli aro gar o'lturur, jonimg'a yuz ming shukr erur,
Chun qolsam andin bir zamon, hijroni zor o'lturgusi.
Oshiq bo'lurda bilmadim, men notavoni xastakim,
Hajr o'lsa, g'am kuydurgusi, vasl o'lsa yor ulturgusi.
Maydon aro, ey ahli din, kirmang tamoshosig'akim,
Yuz ko'rmayin ul kofiri chobuksuvor o'lturgusi.
La'ling zakoti may tutub tirguzmasang, ey mug'bacha,
Dayr ichra men dilxastani ranji xumor o'lturgusi.
Derlar Navoiy qatlig'a gul-gul ochibtur orazin,
Ko'rguncha ani, voykim, bu xor-xor o'lturgusi.

616

Gar alamimg'a chora yo'q, bo'lmasa bo'lmasun, netay,
Var g'amima shumora yo'q, bo'lmasa bo'lmasun, netay.
Ranjima yo'q esa adadi xost bu ersa naylayin,
Dardima gar kanora yo'q, bo'lmasa bo'lmasun, netay.
Jam' emas ersa xotirim, jam' o'lurig'a, zohido,
Hojati istixora yo'q, bo'lmasa bo'lmasun, netay.

Yordin elga komlar, buki mening sari gahi
Ko'z uchidin nazzora yo'q, bo'lmasa bo'lmasun, netay.
Mash'ali vasl ila ulus shomi munavvaru mening,
Baxtima bir sharora yo'q, bo'lmasa bo'lmasun, netay.
Qismi azalg'a shodmen, buki falak rioyati,
Holima oshkora yo'q, bo'lmasa bo'lmasun, netay.
Dedim, erur Navoiy o'z dardig'a chorasiz, dedi,
Gar alaming'a chora yo'q, bo'lmasa bo'lmasun, netay.
617

Vahsh xaylin dasht aro men telbai mahzun sari,
Om g'avg'osi xayol et shahr aro Majnun sari.
Ham borurda, ham yonarda o'tkudekdur charxdin,
Chiqsa ul oy hajrida ohim o'ti gardun sari.
Sham'ig'a parvona maylidekdurur ko'nglum qushi,
Borsa nogah ul qadu ruxsori otashgun sari.
Turfa ko'rkim, nosihim Farhod ila Majnun erur,
Bul-ajab holimg'a boqib tog' ila homun sari.
Har tun afzun bo'lg'an ohim o'tig'a jonim sipand
Kim, gazande yetmagay ul husni ro'zafzun sari.
Soqiyo, kup kunjidin tut bizga la'li nobkim,
Bu borinda mayl bo'lmas ganji Afridun sari.
Ey Navoiy, majma'ul bahrayn bo'lg'ay oshkor,
Mayl qilsa sayli ashkim nogahon Jayxun sari.
618

Ashk xunobidin o'lmish ko'zlarim ummon kebi,
Qon yosh aritmog'din ilgim panjai marjon kebi.
Ko'nglum o'tidin qizorg'an har taraf paykonlaring,
Su bo'lub emdi tomlarlar zaxmlardin qon kebi.
Tanni gar do'zax o'ti kuydursa, jonni o'rtamas,
Qilmag'il hech o'tni, yo rab, shu'lai hijron kebi.
Ishq dashtida quyun chekmas fig'on, vah, bo'lmasun,
Xoksori bodpaymoye bu sargardon kebi.
Sabzai xat yopqan og'zing o'psam, ey gul, ne ajab,
Tufrog'imdin g'uncha butsa zaxmliq paykon kebi.
Dahr bog'inda necha kunkim tiriksen, aysh qil
Kim, yana topmoq emas ma'lum bu bo'ston kebi.
Ey Navoiy, ishqimu husni erurlar onchakim,
Men anga hayronmenu ul dog'i men hayron kebi.
619

Bir pariy paykar g'ami oshuftahol etmish meni,
Elga ahvolim demaktin gungu lol etmish meni.
Men havoyini, ne tong, ko'rguzsalar bir-birgakim
Egma qoshing fikri andoqkim hilol etmish meni.
Oshkor etmas edim ishqin, vale o'tkan kecha
Boda zo'r aylab, yig'i bee'tidol etmish meni.
Yor ko'yi ichrakim tufrog' ila teng bo'lmisham,
Ishq g'avg'osi bu yanglig' poymol etmish meni.
To tanimg'a o't tutashmish, barqdekdur hay'atim,
Furqating to za'fdin andoqki nol etmish meni.
O't solumen oh ila olamg'a men kim, zuhd kim,
Zohidi afsurda oyo ne xayol etmish meni.
Dashti vahshig'a anis o'lsam Navoiydek, ne tong,
Ul pariy savdosi chun Majnun misol etmish meni.
620

Hijron kuni har xastaki jonong'a yo'luqti,
Qil uyla tasavvurki, o'luk jong'a yo'luqti.
Zulfung qora qayg'usida jonong'a yo'luqqan,
Zulmat ichida chashmai hayvong'a yo'luqti.
Qochti ko'ngul ashkimdinu ohim aro tushti,
Yomg'ur suyidin qochtiyu to'fong'a yo'luqti.
Majnung'a yo'luqti, manga g'am dashtida itkan
Majnun demakim, g'uli biyobong'a yo'luqti.
Hayronlig'ima hayrati mendin dog'i oshti,
Ishq ahlidin ulkim meni hayrong'a yo'luqti.

Davronda kamol ichra quyoshtin biyik o'ldi,
Har zarraki bir komili davrong'a yo'luqti.
Ishq ahli ishi topti bori vasl ila chora,
Bechora Navoiy g'ami hijrong'a yo'luqti.
621

Kimki bir ko'ngli buzug'ning xotirin shod aylagay,
Oncha borkim, Ka'ba vayron bo'lsa, obod aylagay.
Garchi xalq ozodasimen, yor agar bandam desa,
Andin ortuq anglakim, bir banda ozod aylagay.
Yordin har kimki bir so'z der, tuganmasdin burun,
Istaramkim, avvalidin yona bunyod aylagay.
Yor hijronidin o'lgumdur, bu nav' ermish sazo
Ul kishigakim, biravga o'zni mu'tod aylagay.
Necha sabr avroqi yozg'ay ko'nglum bir oh ila
Sarsari ishqing yetib, borini barbod aylagay.
Shayxdin zuhdi riyoyi kasb o'lur, yo rab, qani
Dayr pirikim, fano rasmini irshod aylagay.
Odam avlodida kamdur odamiliq shevasi,
Odam ermas, ulki mayli odamizod aylagay.
Ne balodurkim, falak har kinga cheksa tig'i kin,
Yongilib avval mening jonimg'a bedod aylagay.
Besha ichra devlar maqtuli o'lsun, ey pariy,
Gar Navoiy yona azmi Astrobod aylagay.
622

Tig'i hijroning kirib ko'nglumni g'amnok ayladi,
Ichkaridin ko'kragimni sar-basar chok ayladi.
Ayladi men zori mahzunni balovu javrkash,
Ulki dildorimni mundoq mastu bebok ayladi.
Husn aro ulkim nasibing qilmadi juz poklik,
Xotirim lavhini g'ayring naqshidin pok ayladi.
Zor jismim lam'ai husnungdin o'rtanmak ne tong,
Chunki ishq ul birni o't, bu birni xoshok ayladi.
Dam urub, gardimni yetkur ko'yiga, ey subhi vasl
Kim, tanimni hajr bepoyon tuni xok ayladi.
Ma'rifat naxlidin ul orif hamono topti bar
Kim, tafakkur birla fahmi moarafnok ayladi.
Nosiho, ul husndin qilmas Navoiy man'ini,
Har kishikim ishq atvorini idrok ayladi.
623

Chun ilik bermaski o'psam, ul sitamkor ilgini,
Bir kishi ilgin o'paykim, o'pkay ul yor ilgini.
Chun ayog'i tufrog'in o'pkuncha topmon e'tibor,
So'yasa ham nogah, o'parga ne hadim bor ilgini.
Jon sotarmen xoki poying'ga, nedinkim, ahli bay'
Tuttururlar sotquchi birla xaridor ilgini.
Zulfidin, tong yo'q, kalimullohdek etsa ajdaho
Kim, yadi bayzodin aylabtur namudor ilgini.
So'rg'ali kelsa Masihim boshima domankashon,
Ul etakdin kim olaolg'ay bu bemor ilgini?
Dog'u qondin bordurur ulkim ochilmish lolazor,
Hajring ayyomida cheksang oshiqi zor ilgini.
Ey Navoiy, bilki, hijron dashtidin bo'lmas xalos,
Sayr aro matlub agar tutmas talabgor ilgini.
624

Biravki ishq bila qildi muttaham bizni,
Ne nav' yo'q deylikim, etti muhtaram bizni.
G'amingda bir-iki dam qoldi, jonni botroq ol,
Hayot vahmidin o'lturma dam-badam bizni.
Ko'ngul ne mujda berursenki, bazm aro tuno-kun
Hariflar aro yod etmish ul sanam bizni.
Demangki, tig' surub, boshimizni soldi quyi
Ki, qildi hajrda sharmanda ul karam bizni.
Firoq muhliku vasl ichra shodlig' muhlik,
Firoqi o'lturur ermish, visoli ham bizni.

Icharda durdi may aylab sinuq safolni jom,
Bo'lur bu joh ila davr ahli desa Jam bizni.
Navoiy ayladi hijronda nolayu faryod,
Xarob qildi ul ohangi zeru bam bizni.
625

Vahki, savdodur dimog'imda, parishonlig' dog'i,
Telba ko'nglum ichra o'z holimg'a hayronlig' dog'i.
Gar meni olam eli bedodi buzdi, bok yo'q,
Olamedur bu buzug' olamda vayronlig' dog'i.
Xonumonim gah balo tog'i, gahe g'am dashtidir,
Buyla kim ko'rdi aloxonlig', alomonlig' dog'i.
Qatlim aylab qonimakim kirdilar ko'zu ko'ngul,
Ikkisi dushmandururlar jonima, qonlig' dog'i.
Yor kelgumdur debon bordiyu kelmas, vah, yana
Bevafolig' zohir etti, ahdi yolg'onlig' dog'i.
Hajrida o'lturmadim o'zni agar ko'rsam yuzin,
Infiolim dog'i sud etmas, pushaymonlig' dog'i.
Furqati dashtida ham sargashta, ham ovoramen
Kim, quyunlug'dur ishim, g'uli biyobonlig' dog'i.
Dahr elining zulmi gar budurki yetti jonima,
Qilmayin anda vatan billahki, mehmonlig' dog'i.
Ey Navoiy, sen xud itting, kimsa sendek itmasun,
Shohidin hirmonlig'u mohidin armonlig' dog'i.
626

Komi la'lingning xayolidin ko'ngul qozg'onmadi,
Tushta su ichkan bila lab tashna hargiz qonmadi.
Oh sargardon ko'nguldinkim, ul oy ko'yi sari
Borg'ali bir ham bizing sari yana ayilonmadi.
Ko'r, ne o't bo'lg'aykn o'rtandim, qayonkim solding o't,
Yolg'iz ul o'tdinki men kuydum, ko'ngul o'rtonmadi.
Hajr aro o'lmakni xo'y ettimki, chun toptim visol,
O'lmak etkach orzu ollinda jon emgonmadi.
Hajr o'lturgon qiyomat dog'i qo'pmas, ko'rmadik
Uyqukim, g'avg'oye rustahez ila uyg'onmadi.
O'lmak osondur, ko'ngul uzmak biravdin sa'b erur,
Ey xush ulkim, ko'ngli bir badmehr ila o'rgonmadi.
Gar Navoiy za'fi tebranguncha bor erdi, valek
Hajr o'qi ko'ksigakim tegdi, yana tebronmadi.
627

Ne chog'lig' toshkim Farhod ushotti,
Falak borin yig'ib boshimg'a otti.
Mening afsonam erdi bul-ajabroq,
Necha Majnun so'zin roviy uzotti.
Taharruk qilmadi hajr aqshomi charx,
Sirishkimdin magar bolchiqqa botti.
O'lum sardobasi erdiki, gardun
Manga orom uchun maskan yasotti.
Firoq ollinda erdi shahd yanglig',
Mazoqimkim o'lum zahrini totti.
Ko'p erdi ishq bozorida savdo,
Meni gardun vale olamg'a sotti.
Navoiy la'li serobing g'amidin
Yurak qonini ko'z yoshig'a qotti.
628

Barcha bazm ahlig'a lu'batboz ishining hayrati,
Kelturub hayrat manga har lahza ul Chin lu'bati.
Chun qarig'on chog'da men lu'batqa bo'ldum shefta,
Vah, ne tong, atfol la'bining boshimg'a mehnati.
Shayx pandidin ne osig'kim qilur lu'batni man',
Menki, jonimni olur bir sho'x lu'bat hasrati.
Garchi lu'bat birla but bir-birdin ermaslar yiroq,
Vahki, lu'batlar aro ul but erur jon ofati.
Ham ani lu'bat deyin, ham but deyin, nevchunki bor
Zotida but husniyu husnida lu'bat ziyinati.

Charx zolikim o'zin lu'batdek oroyish berur,
Qochqil andinkim, emas lu'bat, erur haq la'nati.
To Navoiy bo'ldi lu'bat sari vola, vahki, bor
Barcha lu'batbozlar hangomasig'a ulfati.
629

Ey xush ulkim, bag'rima bir lolaruxdin dog' edi
Kim, havosinda sabodek jilvagohim bog' edi.
O'tqa yog'in gar berur taskin va lekin shavqida
Ko'z yoshimning yog'ini o'tlug' ko'ngulga yog' edi.
Maydek ikki la'lu ul mushaf kebi yuzdin ko'ngul
Usruk erdi ikki soat, gar zamone sog' edi.
To'tiyolardin ko'zum aylab edi qat'i nazar,
Surmasi chun chobukum maydonidin tufrog' edi.
Rindlar, tavbam ne tongkim, umr o'tub isyon bila,
Do'sti oliy dargahig'a azm aylar chog' edi.
Barqi rahmat choqilurda tog' emas xoshokcha,
Tavba vaqti g'am yo'q, ar jurmum nechukkim tog' edi.
Vaqt chun yetti, Navoiy haqqa qildi bozgasht,
Garchi zoli charx ishi yuz lobayu ming log' edi.
630

Dasht aro dermenki Majnunni o'zumga uchratay,
Hush andin o'rganib, devonalig'ni o'rgatay.
Zuhdu taqvo ahli panding'a agar jam o'lsalar,
G'am emas, bir oh barqidin borisin butratay.
Bog' gulgashtida beinsoflig'dur, gar desam
Sarvni qaddingg'a, gulni orazingg'a o'xshatay.
Ul gul uyg'onmas quyosh chiqquncha, har tun necha men
Nolai shabgir ila tong qushlarini uyg'otay.
Ul pariyvash tifi maxtabdin toriqmish, piri dayr
Qo'yki, bir dam ani majnunlug'lar aylab o'ynatay.
Bo'lsalar Farhodu Majnun bul-ajab holimni deb,
Goh ani kulduray, gohi bu birni yig'latay.
Deb emishsen bir xadang otqum Navoiy ko'ngliga,
To'qta onchakim, qarori yo'q ko'ngulni to'qtatay.
631

O'qungkim jismi uryonimg'a yetti,
Tanimdin o'tmayin jonimg'a yetti.
Bulut gar zohir etti barq ila ra'd,
Qachon bu o'tlug' afg'onimg'a yetti.
Chamanda jilva aylab naxl hosho
Kim, ul sarvi xiromoning'a yetti.
Qochib chiqsam, ne tong, g'am tog'i uzra,
Balo sayli chu vayronimg'a yetti.
Dedim, nevchun sabo keldi parishon?
Dedi, zulfi parishonimg'a yetti.
Bir o'qkim elga otti ul qoshi yo,
Yuz o'q bu joni qurbonimg'a yetti.
Navoiy, bag'rimu ko'nglum o'tidin
Tutashti, chunki bir yonimg'a yetti.
632

Havo xushdurur, tut qadah, yor, axi,
Qadahni o'zung burna sipqor, axi.
Chu sipqarding, ani yona qil to'la,
Ulug'roq topib jom zinhor, axi.
O'zung birla teng tutma sog'ar manga,
Sen ozodasen, men giriftor, axi.
Hiloliy qadah birla sen boda ich,
Manga jom tut charxikirdor, axi.
G'amimdin bo'lur charx javfi to'la,
Muni ham qil andin namudor, axi.
Mayi sof ham tutmasang, yaxshidur,
G'amim daf'ig'a durdi xammor, axi.
Zamon javri birla zamon ahlidin
Zamone bu bedilni qutqar, axi.

Manga gar bu nav' aylasang yorliq,
Sanga doim o'lsun xudo yor, axi.
Navoiy jahondin kechib ista yor,
Sanga buyla g'urbatda ne bor, axi.
633

Kelsa yoru bo'lmasa hamrah raqibi tiyra roy,
Qilmasa gard imtizoji obi hayvonimni loy.
Kelsa yoru hamrahi bo'lsa raqib, ozurdamen,
Kelmasa yoru raqibi kelsa sarvaqting'a, voy.
Yor chun yolg'uz qoshimg'a kelmaki mumkin emas,
Choraye yo'qtur, agar shabgun bulutdin chiqmas oy.
Gar ikovlon kelsalar ham bok emastur, negakim,
Bu bir etsa g'amfizoliq, ul bir o'lg'ay g'amzudoy.
Dahr bog'ida tikandin ayru chun gul butmadi,
Gar tikan jonkohdur, ammo erur gul jonfizoy.
Vasl sofi gar yo'q, ey soqiy, manga tut jur'aye,
To quyay bir dam baloyi hajring ustiga loy.
Ey Navoiy, yuziga yuz surtmak qilma havas,
Qoni' o'l, bo'lsang eshiki tufrog'ig'a chehrasoy.
634

So'ra kelmadi yor bemorini,
Bu ish qildi bemorroq yorini.
Ko'ngulsizlik anduhidin, vah, ne g'am,
Kishi ko'rsa yonida dildorini.
Aningkim qadin tubiy etti xudoy,
Bihisht etti gulzor ruxsorini.
Ne had ko'nglaking istamaklik, valek
Yaram tikkali bir aning torini.
Musavvirg'a jonim fido aylasa,
Ezib la'l ul lab namudorini.
Yuzung davrida go'yo naqqoshi sun'
Quyosh birla teng tutti pargorini.
Ko'ngulni firoq uyla zor ettikim,
Magar vasl daf' etkay ozorini.
Xumor oldi jon, ey ko'ngul, ishq de,
Chu ko'rsang fano dayri xammorini.
Navoiyg'a javr etma, ko'r lutf ila
Tani zorini, joni afgorini.
635

Poklar ko'nglidur ul orazi mahvash sari,
Rostlar mayli ham ul qomati dilcash sari.
Ko'nglum ul yon chekadur, negaki Majnun ko'ngli
Yo pariy sari chekar, yo'qsa pariyvash sari.
Zulf ochib, bizni mushavvash qilib o'tti, lekin
Iltifot etmadi bir dam bu mushavvash sari.
Xalq maydon aro har sari boqib, vahki ko'zum
Rokibi mahvash ila markabi abrash sari.
Oncha naqsh o'ynadi aflok mening birlankim,
Boqa olmon yana bu saqfi munaqqash sari.
Axtari nahsdurur muhtasib, ar boda to'kar,
Zuzanb der, kishi solsa nazar ul fash sari.
Jonni bir dov ila gar xasta Navoiy o'ynar,
Ul muqammir sifat, albatta, erur g'ash sari.
636

Bizga yetmas erdi bir nomehribon dardu g'ami
Kim, fuzun ham bo'ldi yori mehribonning motami
Ikki yor erdi manga - nomehribonu mehribon,
Mehribon bordi, qolib nomehribon dardu g'ami.
Bordi ulkim bor edi ham mahramu ham mehribon,
Jon berib bo'lmon bu bir nomehribonning mahrami.
Har jarohatkim urar nomehribonim bag'rima,
Mehribonim bu jarohatlarning erdi marhami.
Vahki, ming zaxm ura jong'a emdi bu nomehribon,
Yo'q ilojig'a ko'ngulning mehribonu hamdami.

Mug'tanamdur, ul pariy bor ersa ham nomehribon,
Dahr aro chunkim topilmas mehribonvash odami.
Mehribonim chiqsa olamdnn, Navoiy, chora yo'q,
Yordin ham hushturur nomehribonlig' olami.
637

Yor borg'an chog'da bormish bedilin o'lturgali
Keldiyu kelgan emish o'lturganin kuydurgali.
Olloh-Olloh, ey hayotim, ul borishqa bu kelish
Kim, biri kuydurgali bo'lg'ay, biri o'lturgali.
Xoh o'ltur, xoh kuydurkim sanga berdim rizo,
Rozi ermasmen vale, jono eshikdin surgali.
Itlarin aning ayab boshimni qilmon tu'ma ham,
Ishq yuz turluk baliyat boshima kelturgali.
Xoni vaslingdin ulusqa bahra yetkurgilki, men
Yaxshimen soyil kebi hasrat yebon telmurgali.
Dahr elidin ihtiroz et, ey ko'ngulkim, men dog'i
Muhtarizdurmen vafosizlig'lari bilgurgali.
Ey Navoiy, ishq bizni garchi rasvo ayladi,
Ul ne qilsa, pardai kitmong'a ani churkali.
638

Ulus qo'zg'alur, go'yo yorim yetishti,
Ulus ofati, gul uzorim yetishti.
Yana gard ko'zga erur to'tiyo rang,
Hamonoki chobuksuvorim yetishti.
Tomar qatra-qatra ko'zum yoshi gul-gul,
Magar boisi xor-xorim yetishti.
Jahonga agar o'zga zeb o'lsa, tong yo'q,
Jahon zebi birla nigorim yetishti.
Ne tong, nolada qolmasa ixtiyorim
Ki, zulm ichra beixtiyorim yetishti.
Ochilsa nishotim guli, yo'q ajabkim,
Buzug' bog'ima navbahorim yetishti.
Xush ulkim, Navoiy yetishkach, dedi yor
Ki, ovorai beqarorim yetishti.
639

Ohki, ishq ayladi shaydo meni,
Soldi junun ko'yiga savdo meni.
Ishq ila savdo bo'lubon muttafiq,
Ayladilar dahrda rasvo meni.
Dasht aro Majnun demayinkim, vuhush,
Keldilar aylarga tamosho meni.
Kimmiki ishq istadi qatl etkali,
Hajr ravon ayladi paydo meni.
Kimki meni o'lturur, ul tirguzur,
Yo'qsa qochar, ko'rsa Masiho meni.
Dayr emas erdi yerim, ozg'urub,
Soldi buyon bir buti tarso meni.
Voyki, o'lturgali qilmas pisand,
Ishq yana kimsani illo meni.
Soqiyi gulchehradin oshuftamen,
Demaki, mast ayladi sahbo meni.
Yor Navoiyni tilab, ey ko'ngul,
Yo seni o'lturgusidur, yo meni.
640

Gulshan ichra jilvai noz etsa jonon qomati,
Tufrog' o'lg'an soyadek sarvi xiromon qomati.
Nozanin qadding tiriklik gulshanining naxlidur,
Sarvu tubi sendek o'lmoqning ne imkon qomati.
Sarvdek uksuni axzar birla Layli qaddidur,
Tokdek yuz xam bila Majnuni uryon qomati.
Garchi qomat cheksalar, elga bo'lur mayli namoz,
Vahki, din qasdi qilur ul nomusulmon qomati.
Vasl shomi ravshan o'ldi partavi ruxsorida,
Yo'q ajab, desam erur sham'i shabiston qomati.

Dahr elidek egridurlar sho'xlar boshtin ayoq,
Tik nazarda tuz ekin ul ahdi yolg'on qomati.
Ey Navoiy, xo'blar qaddida yo'qtur e'tidol,
Nega o'xshar sarvdin undurrak inson qomati.
641

Vahki bir g'oyib xayolidin parishonmen, base,
Hush mendin g'oyib, o'z holimg'a hayronmen, base.
Ul quyosh bordi buzub ko'nglumni, sen ham, ey sipehr
Bir yo'li buzma meni, nevhunki vayronmen, base.
Ollida jon bermadim vasli zamonin qizg'onib,
Furqatida ul tiriklikdin pushaymonmen, base.
Lahza-lahza buki yig'larmen g'amidin talx-talx,
Ayb emaskim, mubtaloi dardi hijronmen, base.
Tog' ila vodiya, ey Farhodu Majnun, siz toping
Ofiyatkim, men aloxonu alomonmen, base.
Vasli komin sabru somondin toparlar, vahki men
Hajr oshubi aro besabru somonmen, base.
Yordin qosid kelur derlar, firoqu vasldin
Ne xabar kelturmakin bilmay harosonmen, base.
Dinu donish ahlig'a ber tavba, ey nosihki, men
Mast tun-kun dayr aro beboku nodonmen, base.
Ey Navoiy, dashti vahshi ichra bo'lsam, shod bo'l
Kim, kirib hush ahlig'a bu vaqt insonmen, base.
642

Ne kun o'lg'ayki, nigorim kelgay,
Bog'i umrumda bahorim kelgay.
Umr bog'ida bahor uldurkim,
Sarv qad lola uzorim kelgay.
O'lmagaymen yo'lida, gar boshima
Sekretib shahsuvorim kelgay.
Ul gado jonig'a o't tushkaykim,
Olg'ali sham'i mazorim kelgay.
Ko'yida itti ko'ngul, vah, qachon ul
Masti devona shiorim kelgay.
Qani maykim, chu ichib mast o'lsam,
Ko'kka tuz boqqali orim kelgay.
Ey Navoiy, tilamon huru pariy,
Shoyad ul bazmda yorim kelgay.
643

Yuzi xurshididin ko'zlar qamoshti
Va lekin tobidin jonlar tutoshti.
Bu xurshid uzra maydin gullar o'lg'on,
Gul uzra qatralar yanglig' yaroshti.
Sochi savdosida oshufta qissam
Tasalsul birla bir-birga uloshti.
Ajalni jon olurda yengdi hajring,
Nechakim ul muning birla o'choshti.
Qo'lini to'lg'adi ishqing xiradning,
Agarchi ul munung birla taloshti.
Falaktin nolani, tong yo'q, oshurmoq,
Falak zulmi chu bizga haddin oshti.
Shafaqdin ko'k yuzi gulgun emaskim,
Firoqingdin Navoiy qoni toshti.
644

Bog' aro go'yo sabo solmish edi jonon isi
Kim, yetishkach gul isi, men toptim andin jon isi.
La'li ko'nglum qatlini qilmoqqa bo'ldi nuktasanj,
Ey ko'ngul, dam asrakim, keldi bu so'zdin qon isi.
Yuzu xattining nasimidin chu toptim toza jon,
Vah, ne jonimg'a kerak emdi gulu rayhon isi.
Bordi ul yon zor ko'nglum, bermagay tashvish anga,
Zaxmi islangan ko'ngulning yetsa nogohon isi.
Og'ziyu dur tishlaridin ruhuma aytur xabar,
Kelsa nogah jola to'lg'an g'unchai xandon isi.

G'uncha atrin xushlamasmen menki, ko'nglum bog'ida
Dark etarga o'rganibmen zanglig' paykon isi.
Xoli savdosin dema ko'nglung nega fosh ayladi
Kim, yoshurg'on birla bo'lmas mushkning pinhon isi.
Muhtasib gar ahli fahm o'lsa, yiqilg'ay mast o'lub,
Ko'p ushatqondaki aylar bodaning tug'yon isi.
Guldin ul gulrux isin topqach Navoiy ochti ko'z,
Uylakim, Ya'qub ko'nglakdin maxi Kan'on isi.
645

Boshni gar yerga qo'ya olmon, boqib mohim sari,
Boshima tufrog' sovurmoqqa boray shohim sari.
Tun aro anjum tutunda uchqun anglar, solsa ko'z
Kimsa, ko'nglum o'tidin bo'lsa ayon, ohim sari.
Men ko'nguldin rashk elturmen, ko'ngul mendin hasad,
Istasa ko'nglumki, qilsam azm dilxohim sari.
Ul quyosh sari borurda soya hamrohimdurur,
Rashkdin boqmon keyin bir qatla hamrohim sari.
Jon labing shavqidin ogah bo'lg'ali aylar Masih,
Jon berur chog'da tavajjuh joni ogohim sari.
Ey ko'ngul, ul husn ganjiddin gadolig'dur ishim,
Garchi yo'q parvoyi aning shayalilohim sari.
Husni bog'idur nazargohim, Navoiy, zinhor
Solmag'il gohi nazar bog'i nazargohim sari.
646

Bu sababdin yorumish go'yo Xuroson kishvari
Kim, chiqibdur boxtardin oftobi xovari.
Boxtarg'a tegru xovardin yoritmoq juz quyosh,
Ravshan ermas barcha gar xud bo'lsa mohu Mushtariy.
Qaysi mohu Mushtariy ulkim quyosh bir lam'adur,
Nuridin, vah, buyla kim ko'rmish saodat axtari.
Ul ne yuzdurkim, yozarda vasfini yuz ming quyosh
Safha gar yetkursu yuz yilda tunganmas daftari.
Husnini aning quyosh tashbihi qilmoq uyladur
Kim, degaylar xo'bliqda devga o'xshar pariy.
Bo'lsa husni yuz quyoshcha, ishqim o'tidin erur,
Bir sharar yuz ming tamug'ning shu'la birla axgari.
Ey Navoiy, sen kebi oshiq magar loyiq ekin,
Har kishikim, dilbaringdek bo'lsa aning dilbari.
647

Istamon ko'nglumni aylarda xayol ul mohni
Kim, taxayyul birla sayr aylar, netar hamrohni.
Ko'nglum istarni tilarmen boring, ey oyu quyosh,
Sizni ko'ngli istamas, ulkim tilar dilxohni.
O'qi zaxmin tan aro ul yuz xayoli yorutur,
Uylakim, Yusuf jamoli ravshan etkay chohni.
Jonu aqlu hushtin kechkil deding, qildim qabul,
Tark eta olmon, netay nazzorai gah-gohni.
G'arqa bo'ldi notavon jismim sirishkim bahrida,
Garchi su necha terang bo'lsa, cho'murmas kohni.
Oshiq ersang ko'rmagil, ey shah, gadolarni haqir
Kim, balolig' ishq farq etmas gadoyo shohni.
Ey Navoiy, yor eshigi poklarga qibladur,
Qilmag'il ko'z qonidin og'ishta ul dargohni.
648

Za'fliqdur, dedilar, ul buti mah siymoni,
Jon fidoyu tan anga sadqa, ko'ngul qurboni.
Ulki jonimdurur, ul bo'lsa bu yanglig' ranjur,
Qayda bo'lg'ay meni bedilg'a hayot imkoni.
Ko'r nedek hullai gulrang uza yotmish bemor,
Yo erur davrida qatl aylagan elning qoni.
Do'stlar, ollida otimni tuta olmasangiz,
Naqdi jonimni boshig'a evurung pinhoni.
Bargi gul uzra degay shahd yopushmish ko'rgan,
Buki tutmishdur uchuq ul labi shakkarxoni.

Sadaqa, chunki balolarni rad aylar, yo rab,
Jon anga sadqa qilay manga bag'ishla oni.
Ey Navoiy, yana dam urmakim, ul oy der emish
Kim, kecha uyquga qo'yimas meni it afg'oni.
649

Ne diloromeki, so'rg'ay dardi holimdin gahe,
Ne dil afgoreki, qayg'urg'ay malolimdin gahe.
Sarsari ohimg'a o't tushsin, xusho, mushkin nasim
Kim, berur erdi xabar navras niholimdin gahe.
Ey Xo'tan jayranlari, netkay bu majnun ko'ngluma
Nafxaye yetkursangiz mushkin g'azolimdin gahe.
Tiyra nahsiyat durur kulbamda, ani, ey sipehr,
Ravshan etkil axtari farxunda folimdin gahe.
Turfa ko'rgilkim, labi zikrin toparmen jon aro,
Aylasam g'oyib maozalloh xayolimdin gahe.
Telba ko'nglum itti, lekin ul pariyga yod ber,
Ey sabo, devonai bee'tidolimdin gahe.
Fikr etarmen vaslini gohi, vale kirganda hush,
Asru ko'p sharmandamen fikri maholimdin gahe.
Ul quyoshtin mehru, mendin tiyralik, vah, istaram
Yer yorilsa, yerga kirsam imfiolimdin gahe.
Ey Navoiy, zulmi ko'p ersa, pushaymonmen yana,
O'zni ozod istasam ul sho'xi zolimdin gahe.
650

Yoyib orazda mushkin xollarni sunbulung domi,
Ko'ngulning qushlari ul domu su donaning romi.
Chamanda sarvu gul bo'lg'ay, ne sarvu qaysi gul vah-vah,
Qachon bo'lg'ay chamanning sen kebi sarvi gulandomi.
Ne yanglig' subhi vaslidin tutay ummidi ravshanlig',
Sahardin chun erur novmid hajrimning qora shomi.
Dema parvona, de Jibril, agar bir g'am tuni nogah
Kishiga bersa bir sham'i shabiston vasli payg'omi.
Ko'ngul za'fi kam o'lmas furqatingda, vah, o'ngalg'aymu
Marizekim, qilur har dam baliyat zahri oshomi.
Ayog'img'a tikan sinjobu xoro xulla, tong ermas
Bu damkim bog'lamishmen Ka'bai ko'yining ehromi.
Bu yo'lda garmro'larning tong ermas gar choqin yanglig',
Jahonpaymolig' etsa, yorutub olamni har gomi.
Fano dayri dog'i zunnor ila buttin uyatlig'dur,
Riyoyi shayxning afsurda dini botil islomi.
Navoiy fardu behush o'lg'anin demang qachondindur,
Hamondinkim, ani mast etti vahdat jomidin Jomiy.
Mustazod

Ne vo'smavu ne kesmadur ul zulfi sumansoy,
ne g'amzai jodu,
Mashshota sanga zoli falakdur magar, ey oy,
xurshid anga ko'zgu.
Qosh yosi bila kirpik o'qin har sari otsang,
imkoni xato yo'q,
Har kimsaki, bo'lg'ay anga bu nav' o'qu yoy,
tuz bo'lg'usi qobu.
Masjid yo'lin asrab necha din ahli yo'luqsa,
rahzanliq etarsen,
Tengri yo'lini asramoq, ey kofiri xudroy
bu nav' bo'lurmu?
Gar istamadi subhi ummidimni yoshurg'ay
mehnat qora shomi,
Har yon sochilib, bas, ne uchun bo'ldi sumansoy
ul turrai hindu.
Hijron tunining tiyralig'in kavkabi ashkin
daf' aylasa, tong yo'q,
Anjum sipahi ko'prak erur anjumanoroy,
tun bo'lsa qorong'u.
G'am dashtini qat' aylabon ul ko'yg'a yetmon,
ko'rmon ani tush ham.

This is not registered version of TotalDocConverter

Kim ko'sa darad, shuq va shuq apayib,

ko'zdin o'char uyqu.

Ul sho'x Navoiyni, dedikim, qilayin qatl

bir ko'z uchi birla,

Ey voyki, bir ham anga ko'z solmadi, ey voy,

qatl ushbudur, ushbu.

Muxammaslar

1

Sharbati yuhyil izom erni mayi nobindadur,

Surai "vashshams" tafsiri yuzi bobindadur,

Sharhi mozog'ulbasar nargislari xobindadur,

Laylatul me'rojning sharhi sochi tobindadur,

Qoba qavsayn ittihodi qoshi mehrobindadur.

Ul qadi to'bidin ortuq yuzi rizvondin jamil,

Kim berur jon la'li har kim bo'lsa ko'zidin qatil,

La'li rashkidin fig'on aylab, qilib ashkin sabil,

Ko'p yugurdi ravzada aynan tusammo salsabil,

Topmadi ul choshnikim, shakkari nobindadur.

Jon berur erdi Xizr suyi xaloyiqqa sarikh,

Iso o'luk turguzur erdi deb alfozi fasih,

La'lidin tokim-takallum qildi ul sho'xi malih,

Xizrning ayni yoshunmish ko'kdin inmas ham Masih,

Netsun ul, mu'jiz bu dam yoquti serobindadur.

Xattidin bo'ldi xijil sunbul bila mushki tator,

Qomatig'a sarv ila shamshoddin yuz qatla or,

Farrux ermas orazi navro'zidek iydu bahor,

Zulfig'a qadru barot o'xshar vale yuz farqi bor,

So'z aning yonindag'i xurshidu mahtobindadur.

Har gado egnida bo'lsa eski to'n yo choki jayb,

Bilmay asli niyatin qilmoq g'alatdur shakku rayb,

Ey Navoiy, chun sanga ma'lum emastur sirri g'ayb,

Lutfini mayxonada oshufta ko'rsang, qilma ayb

Kim, bu majnun ixtiyori zulfi qullobindadur.